

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра румунської та класичної філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Istoria lingvisticii românești / Історія румунського мовознавства

вибіркова дисципліна

Освітньо-професійна програма «Румунська мова та література»

Спеціальність 014 Середня освіта (румунська мова та література)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Філологічний факультет

Мова навчання румунська

Розробник: Ф.Д.Вринчану, к.ф.н, асист. кафедри румунської та класичної філології

Профайл викладача

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&img=Felicia+Vranceanu&authuser=2&user=ieL18CQAAAAJ>

<http://orcid.org/0000-0001-8363-820X>

<http://researcher/2287782/vranceanu-felicia>

http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=222

Контактний тел. +38(050)1062054

E-mail: felichi_2000@yahoo.com; f.vranceanu@chnu.edu.ua

Консультації: 2,6 год. (протягом семестру)

Очні консультації: вівторок з 13.00 до 14.00

Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю.

Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Програму навчальної дисципліни *Історія румунського мовознавства* складено відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки бакалаврів спеціальності 014 Середня освіта (румунська мова та література). Курс з історії румунського мовознавства має й теоретичну, і практичну складову, надає майбутнім дослідникам інструментарій для різноаспектного аналізу мови.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета курсу: ознайомлення студентів з провідними досягненнями теорії румунського мовознавства різних історичних періодів, висвітлення глибинних принципів мови та мовленнєвого функціонування, актуальних проблем сучасної науки про систему мови та мовлення. Завдання курсу: підсумкове узагальнення розвитку лінгвістичних парадигм в історії румунського мовознавства, розвиток лінгвістичного мислення, закладання необхідної бази науково-дослідної роботи студентів; вказати на роль і значення лінгвістичної науки для розвитку суспільства взагалі й мови зокрема; сприяти розвитку вмінь студентів аналізувати думки вчених, розуміти значення сучасних румунських мовознавчих теорій та історії румунського мовознавства для суспільного розвитку.

. Пререквізити.

Вступ до загального мовознавства. Сучасна румунська мова. Історична граматики румунської мови.

. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких компетентностей:

знати:

- ✓ загальні принципи історичного перебігу парадигм румунського мовознавства;
- ✓ основні положення теорії мови та її методологічні засади;
- ✓ теоретичні засади найважливіших лінгвістичних методів і методик дослідження

- ✓ специфіку актуальних проблем сучасного румунського мовознавства.

уміти :

- ✓ критично оцінювати і застосовувати в своїй роботі досягнення румунського та світового мовознавства;
- ✓ працювати з науковою літературою, словниками, довідниками для теоретичного обґрунтування й висновків після спостережень над конкретними мовними явищами;
- ✓ застосовувати здобуті знання у своїй науково-дослідницькій роботі при виконанні дипломних робіт та у післядипломному навчанні та дослідницькій праці за фахом.

. Опис навчальної дисципліни

.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Історія румунського мовознавства</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид Підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна										42	4	залік
Заочна												

.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Primele preocupări teoretice pentru studierea faptelor de limbă; primele încercări de întocmire a unor lucrări „de specialitate” (secolul XVII – prima jumătate a secolului al XIX-lea)												
Тема 1. Primele preocupări pentru studierea limbii române Începutul istoriografiei românești originale.	6	1	1	-	-	4						

Тема 2 Cronicarii și problema originii latine a limbii române	8	2	2			4						
Тема 3 Dimitrie Cantemir – deschizător de drumuri în cultura română.	9	2	2		1	4						
Тема 4 Perioada de tranziție: 1780-1828. Școala Ardeleană. Cărturarii munteni și primele gramatici ale limbii române	13	4	4		1	4						
Разом за змістовим модулем 1	36	9	9		2	16						
<p align="center">Змістовий модуль 2. <i>Preocupări pentru studierea limbii române în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și în secolul al XX-lea</i></p>												
Тема 1. Lingvistica românească în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.	18	4	4			8						
Тема 2. Lingvistica românească în secolul al XX-lea. Școala lingvistică ieșeană. Școala lingvistică bucureșteană. Școala lingvistică clujeană	28	8	8		2	10						
Тема 3. Lingvistica românească la începutul secolului al XXI-lea. Edițiile academice ale <i>Gramaticii limbii române</i> .	12	1	1			8						
Разом за змістовим модулем 2	54	13	13		2	26						
Усього годин	90	22	22		4	42						

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1	Idei despre limbă în cronicile românești	4
2.	Preocupări pentru etimologia cuvintelor în textele istoriografice.	4
3.	Contribuția lui Dimitrie Cantemir la formarea stilului științific românesc.	4
4.	Primele lucrări lexicografice: glosarele bilingve	4
Змістовий модуль 2.		
1.	Idei ale cărturarilor Școlii Ardelene referitoare la originea latină a limbii române	8
2.	Problema neologizării în secolul al XIX-lea. Opini și controveres. Direcția latinistă. Direcția romanică. Direcția națională	10
3.	Evoluția terminologiei gramaticale românești. Vechi și nou în gramatica românească	8

Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна та письмова (тестування, реферат) відповідь студента та ін. Формою підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- проекти;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Знання студентів з дисципліни „*Історія румунського мовознавства*” оцінюється відповідно до виконанням ними навчального плану.

Оцінка А – „відмінно” виставляється студенту, який:

- вільно володіє матеріалом навчальної дисципліни, розуміє предмет, методологію, структуру, місце історії румунського мовознавства серед інших дисциплін;
- засвоїв основні поняття і категорії курсу, може дати їх визначення, показати логічний взаємозв'язок;
- уміє не тільки відтворити засвоєне, а й обґрунтувати власну думку з приводу вивченого, з актуальних і дискусійних проблем;
- демонструє ґрунтовні знання не тільки лекційних тем курсів, а й основної та додаткової рекомендованої літератури;
- переносить раніше засвоєні знання і вміння в нову ситуацію;
- самостійно обирає аспект запропонованої теми, висловлює власні позицію, наводить приклади, аргументи, ілюструє відповідь власними прикладами;

- володіє нормами літературної мови;
- усне та писемне висловлювання вирізняється стильовою та комунікативною доцільністю.

Оцінка В - „добре” виставляється студенту, який сформував цілісне концептуальне розуміння сучасної румунської мови:

- засвоїв обов'язковий обсяг програмного матеріалу, основного переліку джерел із лекційного та семінарського курсів з історії румунського мовознавства;
- розуміє категорійно-поняттєвий апарат дисциплін;
- переносить раніше засвоєні знання і вміння в нову ситуацію;
- самостійно обирає аспект запропонованої теми, висловлює власні позицію, наводить приклади, аргументи, ілюструє відповідь власними прикладами;
- володіє нормами літературної мови;
- усне та писемне висловлювання вирізняється стильовою та комунікативною доцільністю.

- добре володіє теоретичним матеріалом, але під час конкретного аналізу допускає незначні неточності які не впливають на загальний результат;
- окремі похибки та неточності, які не впливають на загальну стрункість знань і свідчать про розуміння теоретичного і практичного матеріалу.

Оцінка С - „добре” виставляється студенту, який:

- в основному володіє матеріалом дисципліни, показує розуміння її предмета, методології, структури;
- засвоїв найбільш важливі поняття і категорії, може сформулювати визначення більшості з них;
- уміє пов'язувати відповідь на питання з іншими темами курсу, висловлюючи власне розуміння;
- моделює мовні й позамовні поняття, явища та закономірності, проте власні висновки на ґрунті спостережень викликають труднощі;
- не завжди послідовно застосовує раніше засвоєні знання в новій ситуації;
- допускає окремі неточності в термінології, окремі похибки у доборі ілюстративного матеріалу;
- мовлення відзначається деякими порушеннями літературних норм;
- неточності не впливають на загальну стрункість знань і свідчать про розуміння теоретичного і практичного матеріалу.

Оцінка D - «задовільно» виставляється студентові, який засвоїв «контрольний пакет» програмного матеріалу, при цьому він:

- орієнтується в проблемному полі історії румунського мовознавства;
- демонструє навички репродуктивного відтворення змісту текстів лекцій викладача;
- опрацював певну частину (до 50%) основної та додаткової літератури, проте поверхово володіє теоретичним матеріалом;
- не завжди послідовно застосовує раніше засвоєні знання в новій ситуації;
- допускає неточності в термінології, помилки в доборі ілюстративного матеріалу;
- не вміє встановити причинно-наслідкові зв'язки між мовними явищами;
- не зовсім точно трактує поняття і терміни;
- мовлення відзначається порушеннями літературних норм румунської мови;
- володіє мінімальними знаннями, які дають змогу в майбутньому виконувати свої фахові функції.

Оцінка Е - «задовільно» виставляється студентові, який засвоїв значну частину програмного матеріалу, але при цьому:

- демонструє не надто глибоке знання матеріалу, не зовсім упевнено висловлюється з приводу предмета, методу, структури дисципліни;
- посередньо засвоїв основні поняття і категорії, визначення дає поверхові, не систематизовані;
- відповідає на поставлені запитання, проте не висловлює власного розуміння;
- частково засвоїв рекомендовану літературу з курсу;
- не вміє застосовувати раніше засвоєні знання в новій ситуації;
- плутається в термінології;

- помиляється в доборі ілюстративного матеріалу;
- не вміє встановити причинно-наслідкові зв'язки між мовними явищами;
- не зовсім точно трактує поняття і терміни;
- мовлення відзначається грубими порушеннями літературних норм румунської мови;
- володіє мінімальними знаннями, які дають змогу в майбутньому виконувати свої фахові функції.

Оцінка Fx - «незадовільно» виставляється студенту, який:

- не володіє матеріалом навчальної дисципліни, не розуміє специфіки, предмета і його структури;

- не засвоїв основних понять і категорій, не вміє дати їх основні визначення;

- не опрацював основної рекомендованої літератури до більшості програмних тем.

- не вміє відтворити пройдений матеріал і не орієнтується в проблематиці, що висвітлювалася на заняттях;

- не вміє встановити причинно-наслідкові зв'язки між мовними явищами;

- не вміє застосовувати раніше засвоєні знання в новій ситуації;

- плутається в термінології;

- помиляється в доборі ілюстративного матеріалу;

- мовлення відзначається грубими порушеннями літературних норм румунської мови;

- обсяги теоретичних знань і практичних навичок не достатні для виконання фахових обов'язків.

- **Оцінка F - «незадовільно»** виставляється студенту, який з поважних чи без поважних причин пропустив половину лекційних і семінарських годин курсів, не засвоїв навчальну програму, демонструє повне незнання програмового матеріалу; має потребу в повторному прослуховуванні курсів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Іспит	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2				
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	40	100
6	6	8	8	10	16	6		

. Рекомендована література Базова (основна)

1. Benveniste É. Probleme de lingvistică generală. Vol. I-II. – București, 2000.
2. Ciobanu A. Probleme de metodologie în lingvistică // în “Cursuri și seminare speciale”. – Chișinău: USM, 2002, p. 5-35.
3. Condrea I. Semiotică și Metalimbaj. – Chișinău: USM, 2001.
4. Coșeriu E. Introducere în lingvistică. – Cluj: Echinox, 1995.
5. Coșeriu E. Lecții de lingvistică generală. Chișinău: ARC, 2000.
6. Coșeriu E. Lingvistica integrală. – București: Editura Fundației Culturale Române, 1996.
7. Coșeriu E. Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică. – Chișinău: Știința, 1994.
8. Coșeriu E. Sincronie, diacronie și istorie. – București: Ed. Enciclopedică, 1997.
9. Frâncu C. Curente și tendințe în lingvistica secolului nostru. – Iași, 1997.
10. Graur Al. Studii de lingvistică generală. – București, 1960.
11. Ionescu E. Manual de lingvistică generală. – București, 1997.

12. Iordan I. Lingvistica romanică. Evoluție. Curente. Metode. – București, 1962.
13. Jana Balacciu, Rodica Chiriacescu, Dicționar de lingviști și filologi români, Editura Albatros, București, 1978
14. Irimia D. Curs de lingvistică generală. – Iași, 1986.
15. Munteanu, Eugen, Introducere în lingvistică, Iași, Editura Polirom, 2005
16. Tratat de lingvistică generală. – București: Editura Academiei Române, 1971.
17. Saussure F. de. Curs de lingvistică generală. – Iași: Polirom, 1998.
18. Ionescu-Ruxandoiu I., Chițoran D. Sociolingvistică. – București, 1975.
19. Vraciu A. Lingvistica generală și comparată. – București, 1980.
20. Wald L. Pagini de teorie și istorie a lingvisticii. – București: Ed. ALL, 1998.

Допоміжна

1. Ferdinand de Saussure, *Cours de linguistique générale*, Payot, Paris, 1971
2. Ducrot, Oswald, Schaeffer, Jean-Marie, *Noul Dicționar enciclopedic al Științelor Limbajului*, Editura Babel, București, 1996
3. Graur, Alexandru, *Tendențele actuale ale limbii române*, Editura Științifică, București, 1968
4. Jakobson Roman. *Essays de linguistique générale*. – Paris, s.a.
5. Lobiuc Ioan. Lingvistica generală. – Iași, 1997.
6. Lyons J. Introducere în lingvistica teoretică. – București: E.Științifică, 1995.
7. Martinet A. *Elemente de lingvistică generală*. – București, 1960.
8. Miclău P. *Semiotica lingvistică*. – București, 1977.

11. Інформаційні ресурси

1. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=183>
2. <http://ebooks.unibuc.ro/Filologie.htm>